

Motion till riksdagen 2025/26:3001

av **Marléne Lund Kopparklint (M)**

Förverkande av djur som verktyg mot organiserad brottslighet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör se över möjligheten att utreda och föreslå åtgärder för att stärka möjligheterna att förverka eller omhänderta hundar och katter som är kopplade till organiserad brottslighet, penningtvätt eller annan grov kriminalitet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Djur används i dag i flera fall som status- och kapitalobjekt i kriminella nätverk – inköpta för stora summor, chipmärkta och omsatta i svarta intäktströmmar på samma sätt som bilar, klockor eller smycken. Att beslagta och förverka sådana djur kan slå hårt mot de kriminella aktörerna och samtidigt öka tryggheten i bostadsområden där hundar ibland används som maktmedel eller vapen mot grannar och boende. Detta ska inte förväxlas med förslag om rasförbud – problemet är människan bakom kopplet, inte hundrasen i sig.

I dag är djur i svensk rätt i praktiken lös egendom, och möjligheterna att förverka egendom som härrör från brott utvecklas för närvarande i rättslig praxis och utredningar. Det finns också tecken på att den illegala importen och omsättningen av hundar ökat kraftigt, vilket har ett samband med organiserad brottslighet. Samtidigt saknas en samlad, offentlig statistik över hur många hundar och katter som förverkats eller omhändertagits i brottsammanhang, vilket försvårar bedömningen av åtgärdernas effektivitet och behovet av eventuella lagändringar.

Det finns pågående nationella utredningsarbeten och förslag om förverkandelagstiftning som ger större möjligheter att förverka egendom som härrör från brott, men praktisk tillämpning på djur behöver analyseras särskilt med hänsyn till djurskydd och rättssäkerhet. En modern förverkandelagstiftning och tydliga rutiner bör kunna omfatta

möjligheten att förverka djur som utgör proceeds of crime eller används som medel i organiserad brottslighet, under ordnade former som säkerställer djurens välfärd.

En förstärkt möjlighet till beslag och förverkande kommer att ha flera positiva effekter: den drabbar kriminella ekonomiskt, den minskar incitamenten att använda djur i illegala affärer och den stärker tryggheten i bostadsområden där hundar används för hot och våld. För att detta ska kunna genomföras på ett rättssäkert sätt krävs samtidigt att regelverk för hur beslagtagna djur tas om hand, vårdas och placeras omprövas och skärps samt att ansvar och samverkan mellan polis, länsstyrelser, Jordbruksverket och Skatteverket klargörs. Det saknas också konsekvent nationell statistik över omhändertaganden och förverkanden, vilket måste åtgärdas.

Slutligen måste det betonas att förslagen i denna motion inte handlar om rasregleringar eller förbud mot särskilda hundraser. Fokus ligger klart och utpräglat på att slå mot de personer och strukturer som utnyttjar djur som handelsvara i kriminella verksamheter och att samtidigt säkerställa djurens skydd och välfärd. Genom att kombinera ökad förverkandeförmåga med tydliga djurskyddsregler och statistik kan myndigheter och domstolar få ett kraftfullt, rättssäkert verktyg för att bekämpa organiserad brottslighet.

Utredningen bör särskilt innehålla följande punkter:

1. Kartläggning och offentlig redovisning av hur många djur som förverkats eller omhändertagits av polisen, länsstyrelser och andra myndigheter de senaste fem åren.
2. En översyn av gällande regler om förverkande och omhändertagande för att klargöra och, där så krävs, stärka möjligheten att beslagta djur som utgör ekonomiskt värde för kriminella nätverk (på samma sätt som fordon, smycken och andra lyxvaror).
3. Förslag på rättssäkra rutiner för handläggning, vård och placering av beslagtagna djur samt regler för när djur kan återgå till laglig ägare eller tas i permanent omhändertagande.
4. Klarställt ansvar för uppföljning av beslag, inklusive skyldighet för berörda myndigheter att samköra uppgifter (polis, länsstyrelser, Jordbruksverket, Skatteverket) för att upptäcka samband mellan illegal djurhandel, smuglingsverksamhet och ekonomisk brottslighet.

Marléne Lund Kopparklint (M)